

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 18.08.2025 г.			
103.	06.08.2025	Здравейте, Имаме следните въпроси: 1. В приложение 4.2. Заявени активи, по т. 12 ЕЕ изолационни системи в сгради, има описани ""Подове към земя или неотопляеми пространства - ТИ плоча от XPS - 99,25 лв./m2. Моля за пояснение дали под "Подове към земя или неотопляеми пространства" се има предвид балкони, тераси,рампи и др. Ако не, то моля да дадете разяснение какво спада към тази категория? 2. Възможно ли е да се направи топлоизолационна система на покрив на навес? Основната дейност на дружеството е производство на дървени мебели и този навес се използва от кандидата за осъществяване на стопанска дейност, а именно съхранение на дървесината, която се влага в производството на мебели. 3. В случай, че е допустимо по проект се направи топлоизолационна система на покрив на навес, то възможно ли е кандидатът да направи със собствени средства обновяване на гредите на навеса, като се запазят размерите, но се поднови конструкцията?	1. За целите на настоящата процедура, под към неотопляемо пространство означава под към (над) помещение или ограничено затворено пространство, което не е част от отопляемо пространство и не се отоплява – например приземен/подземен етаж, мазе, гараж, склад и други подобни неотопляеми затворени пространства. 2. и 3. Посоченото в запитването Ви не е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по т. 1 от настоящия въпрос.
104.	06.08.2025	Компания с допустим код на икономическа дейност желае да кандидатства с проект, като в бюджета ще бъдат заложи енергийно - ефективни изолационни системи и чилъри (съгл. Приложение 4.1) . Общата стойност на разходите (като са взети предвид стойностите, залягнали в Списъка с активите - Приложение 4.2) надхвърля максимално допустимата стойност, която се предоставя по Програмата. При интензитет на безвъзмездната помощ 48-50% кандидатът би могъл да включи всички желани и допустими активи. При тази хипотеза в рамките на изпълнението на проекта следва ли да се провеждат процедури за избор на изпълнител, съгл. ПМС№4/2024г. Моля за еднозначен отговор.	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 16.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
105.	06.08.2025	Предприятие има две производствени бази в различни населени места на територията на Югозападен регион за планиране. В едната от базите бяха изградени нови БЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия, финансирани по процедура BG-RRP-3.006. Възможно ли е предприятието да кандидатства по настоящата процедура за „фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“ за другия си обект, в който към момента няма инсталирани никакви такива мощности?	Посоченото в запитването Ви не е допустимо. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 2, № 6 и № 20.
106.	06.08.2025	Здравейте, съгласно Приложение 7 "Описание на приложимите индикатори" към пакета с документи за кандидатстване по процедурата за първите два задължителни индикатора при представяне на финален отчет в т.1.2. е посочено: "1.2 В допълнение към документите по т. 1 по-горе, при изграждане на „фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и“ и/или „фотоволтаична електрическа централа (ФТЕЦ) (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата)“, следва да се представят: • Протокол за въвеждане в експлоатация/поставяне под напрежение на енергийното съоръжение; • Допълнително споразумение към договора с електроразпределителното дружество по чл. 25а, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ); • Информация (име и фамилия на лицето, и номер и дата на издаване на удостоверение за придобита професионална квалификация) за лицето, притежаващо необходимата професионална квалификация, и включено в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР (https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&gid=14_mg_0&p=34)." Моля да дадете конкретен отговор дали при изграждане на ФТЕЦ до 100 KWp ще бъде необходимо представянето на гореизброените	Съгласно посочено в т. 14.2 от Условията за кандидатстване, допустимите по процедурата разходи представляват точно фиксирана стойност на съответните активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и използването на енергия от възобновяеми източници (ВИ), които са допустими под формата на единични разходи в съответствие с чл. 53, пар. 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ. Във връзка с посоченото, верификацията на разходите и плащанията към бенефициентите ще се извършват от страна на Управляващия орган (УО) въз основа на постигнат конкретен резултат (а не въз основа на отчитане на действително направените разходи), а именно въведени в предприятието активи/ оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и използването на енергия от ВИ, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на УО. В тази връзка и с оглед прилагането на единични разходи по процедурата, бенефициентът има ангажимент да отчете постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения, посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори. При непостигане на посочения резултат по отношение даден актив/ оборудване/ съоръжение, включено в проектното предложение, единичният разход за него няма да бъде платен от страна на УО. Посочените в Приложение 7 документи (които са приложими) са изискуеми от всички бенефициенти, одобрени за финансиране по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		документи при подаване на финален отчет по проекта, при условие, че за малки ФТЕЦ няма класическо „въвеждане в експлоатация“ по ЗУТ, т.е. няма Акт 16.	
107.	07.08.2025	Уважаеми дами и господа, моля за отговор на следния въпрос: Нашата компания притежава изградена ФЕЦ с инсталирана изходяща мощност 200 KW. Можем ли да кандидатстваме за закупуване на ЛОКАЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ (БАТЕРИИ) В КОМБИНАЦИЯ С ИНВЕРТОР съгласно Приложение 4.1 с капацитет 100 KWh или сме длъжни да заявим ЛСС с капацитет 200 KWh или повече? Благодаря предварително!	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 22 (т. 2), № 30 (т. 1), № 61 и № 74 (т. 1).
108.	07.08.2025	Здравейте, Моля за разяснения по следните въпроси от Условието за кандидатстване (УК) и Условието за изпълнение (УИ) по Процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията”: 1. Според УК кандидатите са допустими по процедурата, ако са заявили подкрепа за основната или за допълнителна икономическа дейност на предприятието според КИД за 2024 г. При спазване на това условие за допустимост на кандидата (например заявена е подкрепа за основната дейност и за Код на проекта по КИД е посочена основната дейност), допустимо ли е в проектното предложение да бъдат включени разходи за дейност по КИД-2008, която не е основната или допълнителна за 2024 и не попада в недопустимите сектори, посочени в раздел 11.2 от УК? Ако да, то къде трябва да се посочи тази дейност? В Раздел 7 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване ли? 2. Според текстовете в раздел 14.2 „Допустими разходи“ от УК, „В случай че заложената обща стойност на активите в бюджетен ред 1 е по-ниска от общата сума на активите от Приложение 4.2, Оценителната комисия служебно ще коригира бюджета на проекта до по-голямата обща сума съгласно Приложение 4.2 като запази размера на заявената безвъзмездна	1. Съгласно посочено в т. 11.1, подточка 5) от Условието за кандидатстване, кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за кода на основната или на допълнителна икономическа дейност на предприятието съгласно КИД-2008 на НСИ въз основа на данни за 2024 г. Допълнително, в същата подточка 5) от условията е записано, че в процеса на изпълнение на проектите, придобитите по проекта активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници е допустимо да се ползват и във връзка с икономическа/и дейност/и на кандидата, различна/и от дейността, за която е заявена подкрепа, в случай че тази/тези дейност/и не попада/т в недопустимите дейности/сектори, посочени в т. 11.2 от Условието за кандидатстване. В случай че на етап изпълнение на проектите се установи, че активи/ оборудване/ съоръжения се ползват във връзка с недопустима/и дейност/и, предоставените средства (в случай на изплатени такива) подлежат на възстановяване. Кодът на дейността, за която се заявява подкрепа се посочва в раздел „Данни за кандидата”, поле „Код на проекта по КИД-2008” от Формуляра за кандидатстване. Като в бележка под линия № 12 е уточнено, в случай че предприятието осъществява повече една икономическа дейност за 2024 г. съгласно КИД-2008 на НСИ и активите/ оборудването/ съоръженията по проекта ще се ползват във връзка с повече от една дейност на кандидата, то в поле „Код на проекта по КИД-2008“ следва да бъде посочен кода на дейността, която в най-голяма степен ще се ползва от резултатите по проекта. По процедурата не е налице изискване към кандидатите да посочват всички икономически дейности, които ще се ползват от придобитите по проекта активи/

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		финансова помощ и увеличи размера на собственото съфинансиране от кандидата, което ще доведе до намаляване на процента на помощта.“ Хипотетично, ако след попълване на Приложение 4.2 към УК, общата сума на разходите, изчислени по приложението е в размер на 80,000.00 лв., а кандидатът смята, че ще са му необходими не повече от 60,000.00 лв. за закупуване и въвеждане в експлоатация на активите, то на база горесцитираните текстове се предполага, че кандидатът трябва да въведе във Формуляра за кандидатстване по-висока стойност на разходите от тази, която му е необходима, за да не бъде служебно намален интензитета на БФП. Как е коректно да се постъпи в тази хипотетична ситуация? Ако се кандидатства за разходи от 80,000.00 лв., а с изпълнението на проекта общите разходи са 60,000.00 лв. и се представят разходооправдателни документи за по-ниска от одобрената сума, то за бенефициента ще има ли последици от неразходването на одобрения бюджет като финансови корекции или други? 3. При проектни предложения, включващи дейности по СМР, например ФЕЦ, правилно ли тълкуваме, че дейностите по изграждане могат да започнат след подаване на проектното предложение (и след избор на изпълнител с публична покана, ако е приложимо) и преди подписване на АДБФП? Ще се извършват ли проверки на място, за удостоверяване, че дейностите не са започнали или приложените към Формуляра за кандидатстване снимки/видеа с указана дата са достатъчни? 4. При проект, който изисква процедура за избор на изпълнител по правилата на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ, то кандидатите ще имат ли техническата възможност да проведат такава процедура в системата ИСУН 2020 преди подписване на АДБФП или това ще е възможно само след подписване на Договор през профил за управление на проект? Моля за конкретни и еднозначни отговори на поставените въпроси! С уважение,	оборудване/ съоръжения, и в тази връзка във Формуляра за кандидатстване не е предвидено подобно поле. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 82 (т. 1). 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 60 (т. 3) и № 87. 3. В т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условиата за кандидатстване, в поле „ВАЖНО“ на стр. 24, е записано, че кандидатите, които предвиждат дейности по проекта, свързани с изпълнение на СМР, следва да представят актуални цветни снимки и/или видеозапис (общ и близък план) на сградата и съответното помещение/помещения, в които се предвижда извършване на СМР. Такава визуална документация следва да бъде предоставена за всеки отделен вид СМР (в случай на повече от един) преди започване на строително-монтажни работи, както и непосредствено след приключване на същите, за да може реално да се удостовери резултатът от проектната реализация. От представените снимки и/или видеозаписи следва ясно да бъде видима датата на заснемане, която при стартиране на СМР, трябва да е след датата на подаване на проектното предложение по настоящата процедура, а при приключване на СМР, следва да е преди края на изпълнението на проектните дейности. Непредставянето на изискуемата визуална документация може да доведе до непризнаване на част или на всички разходи, свързани с изпълнените СМР по проекта. Във връзка с прилагането на единични разходи по процедурата, бенефициентът има ангажимент да отчете постигнатия краен резултат от закупените по проекта активи/ оборудване/ съоръжения, посредством един или повече от документите (в зависимост от спецификата на придобитото оборудване), посочени в Приложение 7 – Описание на приложимите по процедурата индикатори. При непостигане на посочения резултат по отношение даден актив/ оборудване/ съоръжение, включено в проектното предложение, единичният разход за него няма да бъде платен от страна на УО. Съгласно чл. 69 от Условиата за изпълнение по процедурата, Бенефициентът е длъжен да допуска Управляващия орган, упълномощените от него лица, Счетоводния орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата, външни одитори, Агенцията за държавна финансова инспекция и Националната агенция за приходите да проверяват документацията (вкл. и електронни документи) или проверки на място, във връзка с постигнатите проектни резултати. Тези проверки могат да се провеждат до изтичане на сроковете по чл. 71 и чл. 72 от Условиата за изпълнение. Проверките се извършват в съответствие с процедурите, предвидени

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			в приложимото законодателство за защита на финансовите интереси на Европейския съюз, включително и при спазване на изискванията за конфиденциалност и защита на личните данни. Бенефициентът е длъжен да осигурява достъп до местата, където се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, както и да направи всичко необходимо, за да улесни работата на проверяващите органи. 4. Управляващият орган на ПКИП допуска и в системата ИСУН има техническата възможност при желание от страна на кандидатите, същите да провеждат процедура за избор на изпълнител по правилата на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ в ИСУН преди подписване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през модул „Е-кандидатстване“ на ИСУН. В допълнение, може да се запознаете с Ръководството за потребителя за модул „Е-Тръжни процедури“ на следния адрес - https://eumis2020.government.bg/Report/s/Home/ManualDownload/f7e47704-0cc1-4f6d-94d3-21b75871fab9.
109.	08.08.2025	Здравейте! Пояснявате че, Плащането на съответните единични разходи (точно фиксираната им стойност) ще се извършва от УО въз основа на постигнат конкретен резултат, а именно въведени активи/оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и използването на енергия от ВИ, надлежно отчетени от бенефициента и одобрени от страна на УО, като това плащане ще е на база САМО одобрен Бюджет. Въпрос : 1. Значи ли това, че независимо от проведена процедура и сключен договор с Изпълнител, УО няма да вземе предвид стойността на договора и фактурата за съответния актив , а ще разплати разхода по фиксираните единични цени за съответния актив, естествено на база постигнатите резултати / доказани с протоколи въвеждане в експлоатация / независимо дали фактурната стойност , по която е закупен актива, е по-висока или по-ниска от договорената между възложител и изпълнител	Посоченото в запитването Ви е правилно. В Приложение 4.2 „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници“ са посочени разходите за съответните активи/оборудване/ съоръжения, които представляват точно фиксирана стойност, тъй като те са допустими под формата на единични разходи в съответствие с чл. 53, пар. 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ. Стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията, включени в общо 16 групи технологии съгласно списъка по Приложение 4.1, е определена чрез прилагането на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, представен в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.“ (публикувана на сайта на Министерство на иновациите и растежа на адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/). Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 60 (т. 3) и № 87.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
110.	08.08.2025	Допустимо ли е по настоящата процедура да участва кандидат със 100 % приходи от дейност за 2024г. с КИД 16.24 – Производство на опаковки от дървен материал, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ) ако разбира се отговаря на всички останали условия?	По процедурата не е налице ограничение, кандидати със 100 % приходи от дейност за 2024 г. с КИД 16.24 – Производство на опаковки от дървен материал, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) на Националния статистически институт (НСИ), да кандидатстват, в случай че същите отговарят и на всички останали изисквания по процедурата. Обръщаме внимание, че окончателното решение относно допустимостта на кандидатите по процедурата ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.
111.	08.08.2025	Във връзка с даден отговор 69, моля да потвърдите, че при изчисляване на стойността на разход по група 15 от Приложение 4.1 „локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“ като мерна единица следва да вземем предвид мощност на батерията в Kw, а НЕ капацитетът за съхранение на батериите в kWh. Капацитет (kWh) е основният параметър, който е важен, защото показва колко енергия може да съхрани батерията (например 5 kWh, 10 kWh, 15 kWh и т.н.). Мощност (kW) на батерията показва с каква максимална скорост може да отдава (или приема) енергия. Този параметър е важен за това колко голям товар може да захрани батерията наведнъж или колко бързо може да се зареди. Т.е. тези две величини не се припокриват. Пример: Батерия с мощност 5 kW и капацитет 10 kWh може да подава ток с мощност до 5 kW, но само за около 2 часа (10 kWh / 5 kW = 2 часа), преди да се изтощи. Моля еднозначно да отговорите - кой параметър да вземем предвид при попълване на Приложение 4.1 - капацитет или мощност на батерията?	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 32.
112.	08.08.2025	Би ли било допустимо, ако на етап изпълнение на проекта Бенефициентът закупи актив с по- високи параметри, като се съобрази с определения разходи в бюджета на проекта? Пример: Заложено в проектното предложение актив Термопомпа въздух-вода с мощност 30 квт., но на етап изпълнение да закупи Термопомпа въздух-вода с мощност 35 квт. (отговаряща на минималните технически параметри).	Посоченото в запитването Ви е допустимо. Доколкото цитираният в запитването параметър по отношение на т. 2. „Термопомпи“ от Списъка на допустимите категории активи (Приложение 4.1) касае топлинната мощност на актива, то при заложена топлинна мощност от 30 kW, в рамките на етап изпълнение би било допустимо да се придобие термопомпа с топлинна мощност от 35 kW. Обръщаме внимание, че в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване е посочено, че при изпълнението на проекта не са допустими

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			промени, свързани със замяна на одобрени по проекта активи/ оборудване/ съоръжения от една група с технологии от друга група съгласно „Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници” (Приложение 4.1). Посоченото ограничение е включено и в чл. 14 от образеца на Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение 18).
113.	08.08.2025	Предприятие А е 100% собственост на лицето А и лицето А е негов управител. Предприятие Б е 50% собственост на лицето А и 50% собственост на лицето Б, управител е лицето Б, като двете лица са съпрузи. Двете предприятия функционират на свързани пазари. Следва ли да се посочат като свързани предприятия при определяне на категорията на предприятието съгласно разпоредбите на ЗМСП, предвид факта, че между двете лица има роднинство? Съществуването на роднинска връзка между собствениците на капитала на предприятие Б, отговаря ли на определението ""такива връзки изглеждат от естество да позволят на тези лица да съгласуват поведението си, с цел да упражнят влияние върху търговските решения на разглежданите предприятия, действащи на съвместен пазар, което изключва възможността последните да се считат за икономически независими едно от друго?	Преди сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Управляващият орган ще извърши документална проверка на категорията на предприятието към датата на кандидатстване и към датата на сключване на договора, съгласно регламентираното в чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определенията за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36). Целта на посочената проверка е да изясни наличието или липсата на свързаност и/или партньорство на кандидата с други предприятия. Във връзка с конкретния пример, посочен в запитването, изнесените факти биха могли да обосноват наличие на свързаност. Ангажимент на кандидатът е да се запознае задълбочено с условията по процедурата и приложимата нормативна уредба, и да определи коректно категорията на предприятието си, тъй като пълният обхват на отношенията и влиянието на личните и търговските отношения между предприятията са му предварително известни. При тук визираната проверка, пред административния орган се представят доказателства за наличието на отношения на свързаност и/или партньорство, а в случай че се установи некоректност при декларирането на категорията, това може да доведе до неблагоприятен за кандидата изход от процедурата.
114.	08.08.2025	Здравейте, ще бъде ли допустим кандидат микропредприятие , със седалище и адрес а управление извън селски район, което кандидатства за финансиране за дейности, които ще се реализират на територията на селски район? Кандидатът отговаря на всички останали условия за допустимост.	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 76 и № 84.
115.	11.08.2025	Здравейте, 1. Във връзка с отговора на въпрос 53, т.1, моля да разясните на каква база определяте, че не е допустимо двете предприятия от казуса да кандидатстват с 2 отделни предложения? Отчитайки формулировката (""...не е допустимо, в случай че двете	Във връзка с информацията, представена във Вашето запитване, Управляващият орган на ПКИП обръща внимание, че действително в отговора на въпрос № 53, т. 1, публикуван на дата 04.08.2025 г., е допусната техническа грешка, като коректното разяснение на въпроса следва да се чете така:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		предприятия отговарят и на всички останали изисквания по процедурата""), предполагаме, че се касае за техническа грешка, но все пак държим казусът да бъде разяснен недвусмислено. Именно от разяснението на въпрос 15, т.1, към който препращате в отговора, става ясно, че дейностите на двете предприятия от нашия пример не са подобни, тъй като не попадат в един и същи тризначен код. Едното предприятие е в група 55.1, а другото в 56.1. В отговор на т.3 от същия въпрос 15, отговаряте: ""В случай че бъдат подадени проектни предложения например от две свързани предприятия, които не осъществяват подобна дейност (напр. едното е с код 28.12, а другото с код 28.21 съгласно КИД-2008 на НСИ), административен договор може да бъде сключен и с двете предприятия, в случай че същите отговарят и на всички останали изисквания по процедурата и бъдат одобрени за финансиране."" Моля да разясните защо във вашия пример е допустимо административен договор да бъде сключен и с двете предприятия, а в нашия случай не е допустимо? 2. В допълнение към първия въпрос, възнамеряваме да подадем 2 отделни предложения за двете предприятия, като не декларираме свързаност помежду им, тъй като макар и собственост на едно и също физическо лице, няма търговски отношения между двете предприятия и не оперират на съответен или вертикално свързан пазар по смисъла на чл. 4, ал. 8 от ЗМСП. Би ли имало някакво ограничение да процедираме по описания начин? Благодаря предварително!	„1. Посоченото в запитването Ви е допустимо, в случай че двете предприятия отговарят и на всички останали изисквания по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 15 (т. 1).“ Посочената некоректност на отговора е видна както от запознаването с отговора в цялост, така и от посочената в него препратка към разясненията, предоставени по въпрос № 15 (т. 1). Обръщаме внимание, че в т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване ясно е посочено, че в случай че по процедурата бъдат подадени проектни предложения от няколко свързани предприятия, осъществяващи подобна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде сключен само с едно от тези предприятия. При установяване на посоченото обстоятелство, ще бъде издавано Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на всяко предложение от Списъка с одобрени за финансиране проектни предложения, класирано на по-ниска позиция след първото такова, което също е включено в Списъка с одобрени за финансиране проектни предложения/Списъка с резервни проектни предложения (ако такъв е съставен). Под свързани предприятия се разбират предприятията по чл. 4, ал. 5-8 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП). Под подобна дейност за целите на настоящото изискване се разбира основна икономическа дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД-2008 на НСИ (Приложение 11). 2. В случай че двете предприятия, посочени в запитването, не са свързани предприятия по чл. 4, ал. 5-8 от ЗМСП и не осъществяват подобна дейност, същите биха били допустими, в случай че отговарят и на всички останали изисквания по процедурата. Следва да имате предвид, че декларираните обстоятелства по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП ще бъдат обект на документална проверка от Управляващия орган преди сключване на административния договор.
116.	11.08.2025	Здравейте, имаме въпрос, допустимо ли е по процедура BG 16RFPR001-2.004, закупуване и монтаж на климатици и съответно към кой актив от допустимите да бъдат отнесени? Благодаря предварително. поздрави,	Моля, запознайте се с разясненията по въпрос № 33.
117.	11.08.2025	Здравейте, в Условието за кандидатстване на стр. 14 към т. 11.2 "Критерии за недопустимост на кандидатите"" и по-точно в 2) е записано следното: "С оглед избягване на припокриването на	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 31 (т. 2) и № 79.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		интервенциите между ПКИП, Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР), както и Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони в България за периода 2023-2027 г. (СПРЗСР), подкрепа по настоящата процедура не могат да получат кандидати, които са: 2.1. Микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Приложение 13). Това означава ли, че недопустими кандидати са само микропредприятията, а малките и средните предприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България, са допустими кандидати по програмата? Благодаря!	
118.	11.08.2025	Уважаеми Експерти, Ако предприятието е микро и има сменен адрес - регистрация от тази година /преди кандидатстване/, която не е в селски район, а дейността по проекта ще се извършва в селски район, допустимо ли е да кандидатства по тази мярка? Има ли изискване от кога се гледа смяната на седалището - регистрацията? С уважение,	Съгласно т. 11.2, подточка 2), т. 2.1 от Условията за кандидатстване, с оглед избягване на припокриването на интервенциите между ПКИП, Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР), както и Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони в България за периода 2023-2027 г. (СПРЗСР), подкрепа по настоящата процедура не могат да получат кандидати, които са: 2.1. Микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия със седалище или клон със седалище на територията на селски район и са заявили за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Приложение 13). Проверка за съответствие с посоченото изискване ще бъде извършвана, както на етап оценка на проектното предложение по отношение на всички кандидати, така и преди сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по отношение на одобрените кандидати. Във връзка с посоченото, обстоятелството дали седалището на предприятието е на територията на селски район (съгласно Списъка на общините в обхвата на селските райони - Приложение 13 към Условията за кандидатстване) ще се

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			проверява както към датата на подаване на проектното предложение, така и към датата на сключване на административния договор. В случай че при проверката се установи, че изискването не е спазено, ще бъде издавано Решение за отказ от предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на съответния кандидат.
119.	11.08.2025	Уважаеми Експерти, Бихме искали да попитаме - Имаме предприятие ЕТ регистрирано през 1999 година, което през октомври 2023 година е преобразувано поради смърт на едноличния търговец и се поема от негов наследник. В този случай закона ясно казва, че се променя ЕИК на фирмата, но се вписва в търговския регистър, като - Прехвърляне или поемане на търговско предприятие Поемане на търговското предприятие на едноличния търговец от наследник по реда на чл. 60, ал. 2 от Търговския закон. 601. Отчуждител/наследодател 602. Правоприемник 1. В този случай ще се приеме ли за допустим кандидата като се вземат една година от ЕТ правоприемник и две години (2023 и 2024) от ЕТ наследодател. 2. В 2023 година имаме два отчета, ще се събират резултатите от двата отчета ли, за да се изчисляват точките на кандидата? С уважение,	При оценката на допустимостта на предприятието-кандидат правоприемник, което е поело търговското предприятие на едноличния търговец от наследник по реда на чл. 60, ал. 2 от Търговския закон, Оценителната комисия ще вземе предвид данните на едноличния търговец - наследодател и на ЕТ - правоприемник при условие, че е прехвърлено цялото предприятие и е налице прекратяване правосубектността на наследения едноличен търговец. Посоченото се отнася и за оценката на проектното предложение по критериите от Раздел I „Финансова стабилност на кандидата” от техническата и финансова оценка на проектите по процедурата, съгласно Приложение 5 към Условиата за кандидатстване. В допълнение, уточняваме, че за да е допустим кандидат, дружеството ЕТ – правоприемник съгласно запитването Ви, трябва да отговаря на всички изисквания и условия по процедурата.
120.	11.08.2025	Уважаеми Експерти, Във връзка с кандидатстването представя ли се документ за собственост при изграждане на ВЕИ - като в момента сградата е с АКТ 14 и АКТ 15. Допустимо ли е да се кандидатства, след като АКТ 16 се очаква да се получи след няколко месеца. С уважение,	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4, № 5, № 10, № 11, № 27 (т. 3), № 47, № 64 и № 106.
121.	11.08.2025	Във връзка с условията за кандидатстване по процедура BG16RFPR001-2.004 „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията” имаме следния въпрос: Допустими ли са активи /оборудване/ за дейностите: -12.Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради; -14.Фотоволтаични панели в комбинация с инвертор/и;	Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 1, № 4, № 5, № 10, № 11, № 27 (т. 3), № 47, № 64 и № 106.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		-15.Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и -16.Фотоволтаична електрическа централа (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата, реализирани в сграда с констативен акт за установяване годността за приемане на строежа – Акт образец 15, собственост на кандидата. Предварително благодарим за отговора!	
122.	12.08.2025	На база на публикуваните от Управляващия орган документи се установяват съществени несъответствия и неясноти по отношение на използваната мерна единица при остойностяване на инвестиции, включващи батерии с инвертор/и: 1. Методология за определяне на единичните разходи (11.07.2025 г.): На стр. 6 от Методологията е записано, че над 380 предприятия са били подкрепени по мярка за изграждане на ВЕИ системи до 1 MW в комбинация с батерии. Макар посочването на „MW“ да се отнася до системната мощност, то неизбежно създава впечатление, че и съоръженията за съхранение на енергия са били оценени на база инсталирана мощност, а не на капацитет. Следва да се подчертае, че тази Методология е основополагащ документ, върху който стъпва изчисляването и валидирането на ставките за единични разходи, прилагани във всички последващи документи и формуляри по ПКИП. По тази причина мерната единица, използвана в Методологията – „MW“ или производната ѝ „kW“ – следва да се счита за задължителна и приложима при заявяване и остойностяване на съответните активи. Използването на алтернативна мярка (например kWh) за остойностяване на актив, чиято стойност е изчислена въз основа на инсталирана мощност, би представлявало системно несъответствие и би компрометирало обосноваността на разхода. 2. Приложение 4.2 – лист „Заявени активи“: В колона 6 на лист „Заявени активи“ автоматично се попълва мярка „kW“ за група 15; В лист „15. Батерии с инвертор“ е записано: „BGN/kW Батерии с инвертор/и – 1288.83“.	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 32, № 41 и № 60 (т. 4), както и с Приложение 4.2 и Приложение 4.3 към Условието за кандидатстване. 3., 4. и 5. Съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване по процедурата, стойността на единичните разходи за всеки вид, спецификация и диапазон на активите/ оборудването/ съоръженията в областта на енергийната ефективност (ЕЕ) и използването на енергия от възобновяеми източници (ВИ) е определена чрез прилагането на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, представен в „Методология за определяне на единичните разходи за активи/ оборудване/ съоръжения в областта на енергийната ефективност и възобновяемите източници, финансирани по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.“ (методологията е публикувана на сайта на Министерството на иновациите и растежа на следния адрес - https://www.mig.government.bg/programa-konkurentosposobnost-i-inovaczii-v-predpriyatiyata/drugi/). Съгласно цитираната методология при изчисляване на фиксираната стойност за съответните активи/ оборудване/ съоръжения в областта на ЕЕ и ВИ са взети предвид реално изплатените разходи за подобни активи, въз основа на исторически данни, налични в УО на ПКИП. По отношение на изчисляване на стойността на единичния разход за група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“ са ползвани исторически данни по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ). Целта на цитираната процедура е била предоставяне на безвъзмездни средства за изграждане на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление, комбинирани с локални съоръжения за съхранение на енергия, с което да се насърчи прехода на частния сектор към екосъобразна дейност.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Системите, обект на остойностяване, включват инвертор, който е компонент с ясно измерим параметър – номинална изходна активна мощност (в kW). Именно тази мощност определя доколко наличният енергиен капацитет на батерията (в kWh) може да бъде използван за определен времеви интервал. Следователно, логично и правилно е да се възприеме, че инверторът е ограничител на работата на системата, а остойностяването се извършва спрямо неговата мощност (в kW). Използването на различна мерна единица (например kWh) при попълване на стойности в електронната таблица, при положение че ставката е определена на база kW, създава несъответствие с Методологията и подкопава техническата и правната устойчивост на заявените стойности. 3. Разяснения от УО – файл „2.004_EE_QA_1-102_11.08.25_isun.pdf“, въпрос № 32: В отговор на въпрос № 32 се посочва: „... по отношение на група 15 [...] определената стойност като единичен разход е за 1 kW от общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в kWh по постояннотоковата част).“ Цитираната формулировка е неконсистентна и противоречива, както в технически, така и в нормативен аспект. Понятието „1 kW от капацитет в kWh“ съчетава две различни физически величини: - kW (киловат) – измерва мощност, т.е. интензитет на отдаване или приемане на енергия; - kWh (киловатчас) – измерва капацитет, т.е. общото количество енергия, което батерията може да съхрани. Следователно не е възможно да се говори за „1 kW от kWh“, тъй като kWh не съдържа „част“ с мощност – това са отделни категории. Подобна формулировка не съществува в стандартизираните технически и енергийни измервания и не може да бъде използвана като база за остойностяване без сериозен риск от погрешно тълкуване. С оглед горното, молим за официално разяснение по следните въпроси:	Допустими по процедурата са били разходи за изграждане на фотоволтаична система до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии). По отношение на отчитането на финансираните по процедурата батерии, в т. 6 „Индикатори“ от Условието за кандидатстване е бил включен следния индикатор: „3) Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение (в kW).“ Допълнително, в същата т. 6 от условията е уточнено и как следва да се отчита цитирания индикатор, а именно: „Базовата стойност на индикатора е „0“ и следва да бъде въведена от кандидата. Кандидатът следва задължително да попълни и целевата стойност на индикатора, която да съответства на общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (в kWh), подкрепени с настоящата инвестиция (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в kWh по постояннотоковата част).“ Именно тези данни, с отчетения капацитет (в kWh) на закупените по процедурата батерии и стойността, на която са закупени от крайните получатели, са взети предвид при определяне на единичния разход в Методологията относно активите по група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“. По настоящата процедура, на стр. 8 от Приложение 4.3 – Примерни указания за попълване на Приложение 4.2 - „Заявени активи съобразно Списъка на допустимите категории активи в областта на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници“ е предоставено следното указание: „по отношение на група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, определената стойност като единичен разход е за 1 kW от общия капацитет на новоинсталираните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) (максималната енергия, която може да се съхранява от батерията в kWh по постояннотоковата част).“ Посоченият текст е напълно идентичен с текста в процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови БЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ от НПВУ, с оглед на обстоятелството, че историческите данни от тази мярка са използвани за определяне на единичните разходи на финансираните по настоящата процедура батерии. Във връзка с изразеното в запитването притеснение относно документа, в който са посочени указанията за начина на попълване в Приложение 4.2 на активите по

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		1. Коя е официално приложимата мерна единица за остойностяване на активи от група 15 – kW или kWh? 2. Как следва да се тълкува фразата „1 kW от капацитета в kWh“, използвана в отговора на въпрос № 32? 3. Приемливо ли е стойността за единичен разход да бъде заявена в мерна единица, различна от тази, използвана при нейното изчисление в Методологията? 4. Допустимо ли е Приложение 4.3 – Примерни указания за попълване на Приложение 4.2 да въвежда мерна единица, различна от тази, заложенa в Методологията? С оглед на това, че Приложение 4.3 има указателен, а не нормативен характер, молим за потвърждение дали е допустимо чрез подобни работни указания дефиниции от основополагащи документи като Приложение 4.2 да се прилагат с променени единици за измерване, когато това не съответства на базата, върху която е изчислена ставката на допустимите разходи. 5. Предвижда ли се актуализиране на документите за попълване (напр. Приложение 4.3), така че да съответстват напълно на Методологията? 6. Включен ли е Battery Management System (BMS) в остойностяването на активи от група 15 „Батерии с инвертор/и“, съгласно Методологията за определяне на единичните разходи? В случай, че BMS е включен като част от оценения разход за единица капацитет, УО ще посочи ли какви минимални технически характеристики се изискват от тази система, по аналогия с изискванията към инверторите? При положение, че BMS не е включена в първоначалната оценка, но се изисква от Кандидата, за да са приложими гаранционните условия на производителя на батериите, Кандидатът по какъв начин следва да обяви системата в документацията при кандидатстване и след това в документацията за отчитане на проекта по процедурата?	група 15 „Локални съоръжения за съхранение на енергия (батерии) в комбинация с инвертор/и“, а именно в Приложение 4.3, УО не го намира за основателно. Бихме искали да обърнем внимание, че със заповедта на Ръководителя на УО (РУО) се утвърждават както Условията за кандидатстване и Условията за изпълнение, така и всички приложения към тях. В тази връзка, всички документи в пакета са официални и задължителни за вземане предвид от кандидатите по процедурата. Управляващият орган на ПКИП няма практика да публикува към утвърдения от РУО пакет документи по съответна процедура и неофициални, работни документи/ указания. В допълнение и с оглед максимална пълнота и изчерпателност на предоставяните разяснения, обръщаме внимание, че УО не открива разминаване и/или неясноти в Условията за кандидатстване и приложенията към тях, както и разминавания на настоящата процедура с публикуваната Методология, и в тази връзка не счита за необходимо предприемане на действия по тяхното актуализиране. 6. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 30 (т. 3 и т. 4) и № 62.
123.	12.08.2025	Уважаеми представители на УО, моля за отговор на следният въпрос: Фирма с код на икономическа дейност "47.11 Търговия на дребно в неспециализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки	В т. 11.1, подточка 5) от Условията за кандидатстване е посочено, че кандидатите по процедурата е допустимо да заявят подкрепа за кода на основната или на допълнителна икономическа дейност на предприятието съгласно КИД-2008 на НСИ въз основа на данни за 2024 г.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		и тютюневи изделия" допустим кандидат ли е по настоящата процедура, при положение, че търгува с тютюневи изделия? Поздрави	Допълнително, съгласно т. 13.2 „Недопустими дейности“ от Условията за кандидатстване, недопустими по настоящата процедура са дейности за производството, преработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия. Обръщаме внимание, че в т. 11.2 от Условията за кандидатстване изрично е записано, че когато кандидатът упражнява едновременно дейности в недопустими сектори и в допустими сектори по настоящата процедура, средства по тази процедура се предоставят само за дейностите в допустимите сектори, като бенефициентът следва да гарантира тяхното отделяне от дейностите в недопустимите сектори. В случай че на етап изпълнение бъде установено, че не са спазени изискванията да не се подкрепя недопустима дейност, предоставените средства (в случай на изплатени такива) подлежат на възстановяване. Посочените обстоятелства ще бъдат обект на проверка на етап изпълнение, като за потвърждаването им от бенефициентите могат да бъдат изискани допълнителни документи. В случай че кандидатът не може да разграничи и гарантира, че даден актив/оборудване/ съоръжение съгласно Приложение 4.1 се използва само за допустима/и дейност/и, този актив не е допустим за финансиране по процедурата. Моля, запознайте се с разясненията по въпроси № 31.